Vansbro kommun

Vansbrometoden

Utveckling av metoden tidig dialog inom kommunal verksamhet till Scandinavian Heartland

2017

SCANDINAVIAN HEARTLAND

Innehåll

Uppdraget 4
Medverkande tjänstemän 4

Vansbrometoden 5
Schematisk modell 6
Framgångsfaktorer och hot 7

Fem tips och slutsatser 7

Exempel 1
Planering, upphandling, och byggnation av LSS-boende 8
Fakta LSS 10

Exempel 2
Ramavtal 11
Fakta ramavtal 12
Intervjuer företagare 13

Exempel 3
Bygga nytt eller renovera Söderåsens äldreboende 15
Fokusområden funktionsprogram 15
Intervjuer chefer, personal och brukare 16

Uppdraget

Utveckling av metoden tidig dialog inom kommunal verksamhet.

» Arbetssätt, svårigheter, möjligheter att utreda olika byggnadsalternativ och ta fram en funktionsanalys.

» Intervjuer med inblandade personer för att fånga det som kan förbättras och utvecklas i processen. Hur tänkte du innan och hur tänker du efter att du fått ökad insikt i arbetsplaneringen.

» Ta fram dokument som ger en överblick över processen som underlättar för arkitekter, byggherrar och beställare att förstå vad verksamhet och boende behöver.

» Hur engagerar man det lokala näringslivet vid ramavtalsförfrågningar och nybyggnationer att lämna anbud på kommunens upphandlingar.

Vansbro kommun

LÄNSSTYRELSEN DALARNAS LÄN

SCANDINAVIAN HEARTLAND

Medverkande tjänstemän

Deltagare i utvecklingen av Vansbro kommuns upphandlingar har varit tjänstemän enligt nedan.

Upphandling/avtal/information: Tobias Eriksson
Avtal/mallar: Ronny Hellström
Intervjuer: Maria Olofsson
Strategier/utvärdering: Mattias Hellman
Förfrågningsunderlag/information/utvärdering: Olle Wiking

Vansbrometoden

Med början hösten 2016 har Vansbrometoden (utveckling av metoden tidig dialog inom kommunal verksamhet) genomförts i flera projekt i Vansbro kommun.

Projekten är *Planering, upphandling och byggnation av LSS-boende* (se exempel 1), *Ramavtal* (se exempel 2) och *Bygga nytt eller renovera Söderåsens äldreboende* (se exempel 3).

Målsättningen är att inspirera och förenkla för lokala företagare att lämna anbud och genomföra kommunala byggprojekt, samt att personal och brukare inom äldreomsorgen tidigt får möjlighet att lyfta sina synpunkter.

Arbetet inom Vansbrometoden har genomförts vid ett antal tillfällen och i en mängd former – som seminarier, djupintervjuer, studieresor och grupparbeten, kompletterat med rådgivning och framtagande av funktionsprogram samt digitala formulär för anbud och ramavtal.

Deltagare har varit företrädare för lokala företag inom byggbranschen, samt chefer och personal inom äldreomsorgen.

I projektets slutskede, hösten 2017, intervjuades åtta representanter för företag och kommunens äldreomsorg. Deras synpunkter och kommentarer redovisas i åtta korta journalistiska intervjuer.

Schematisk beskrivning av Vansbrometoden

Vansbrometoden innebär att mycket tid läggs ner tidigt verksamheterna för att ta fram verksamhetsbeskrivningar och funktionsprogram samt genomföra omvärldsanalyser och funktionsanalyser. När detta är genomfört kan arbetet gå vidare till en förstudie. Där tas handlingsalternativ fram på olika möjliga lösningar. Till sist genomförs en projektering för genomförandet av projektet.

I bild 2 förtydligas ett antal steg som ska genomföras under projektets olika faser.

Det som Vansbrometoden särskilt vill lyfta fram är att det under arbetets gång genomförs en dialog med kunder, leverantörer och entreprenörer. Detta för att ta till vara marknadens bästa lösningar och uppmuntra till innovation utifrån de behov som verksamheten önskar.

Ytterligare en viktig del är den löpande dialogen med verksamheterna för att fånga upp hur de ska organisera arbetet i de lokaler som ska byggas eller iordningsställas.

I de exempel som redovisas i rapporten har de steg som Vansbrometoden innehåller följts utifrån respektive exempels förutsättningar.

Framgångsfaktorer och hot

Vansbrometoden innebär att det behövs en framförhållning i de projekt och upphandlingar som ska genomföras. Detta för att på ett bra sätt kunna arbeta fram underlag och förankra vad som ska genomföras. Arbetssättet kräver ett engagemang hos inblandade parter. Det behövs mer utbildningar på både beställarsidan hos verksamheten och hos inblandade leverantörer och entreprenörer för att nå det man vill uppnå.

Om inte det lokala näringslivet matchar de krav som ställs både utifrån regelverk och beställarens krav är risken att det bara blir större rikstäckande entreprenörer och leverantörer som blir avtalsparter när kommunen gör beställningar och upphandlingar.

Om däremot de lokala entreprenörerna och leverantörerna får stöttning inom de områden de behöver kompetensstöd och utbildning kan det lokala näringslivet ges möjlighet att växa.

Fem tips och slutsatser

Arbetet med Vansbrometoden (utveckling av metoden tidig dialog inom kommunal verksamhet) har på lokal nivå i Vansbro kommun resulterat i ett antal slutsatser.

1. Tydlig dialog med byggbranschen utifrån vilken nivå en förfrågan ska skrivas.

2. Totalentreprenad ska vara väldigt tydligt beskriven och färdigritad, med rambeskrivningar för respektive entreprenadområde. Utförarentreprenader med beskrivning hur det ska utformas i detalj.

3. Arbetet med funktionsbeskrivning måste hålla tempot uppe. Det ska finnas en kontinuitet, risken är annars att personal och brukare tröttnar och tappar intresset.

4. Utbildningspaket behöver tas fram för dem som arbetar med funktionsprogram och för entreprenörer. Hur ska man tänka vid anbudslämning till offentlig beställare vid totalentreprenad och utförandeentreprenad.

5. Utveckla användandet av IT-stöd och ny teknik för visualisering av den planerade verksamheten.

Planering, upphandling, och byggnation av LSS-boende

Vansbro kommun har under flera år planerat för att bygga ett nytt LSS-boende. Studiebesök har gjort på flera andra boenden. Arbetet med att ta fram ett funktionsprogram har processats med berörd personal och ledning.

Arbetet har legat till grund för arbetet med verksamhetsdialog och utveckling av det arbete som nu genomförs för arbetet med funktionsprogram och funktionsanalys för ett nytt äldreboenden.

Hösten 2016 genomfördes en upphandling enligt LOU för konsulter som ska hjälpa kommunen att ta fram ett förfrågningsunderlag utifrån de krav och funktioner som verksamheten tagit fram. Det kom in två anbud i konsultupphandlingen. Det lägsta anbudet var på 289 000 och det högsta på 585 000.

Förfrågan togs fram med en rambeskrivning för ett antal fackområden som bygg, brand, el och VVS. För att göra det enklare för företag som inte har så stor erfarenhet av att lämna pris på totalentreprenader togs även ett rumsfunktionsprogram fram, som tydligt beskriver vad som ska ingå i varje rumsenhet.

I förfrågan fanns det ingen färdig lösning för fasader, takkonstruktioner och väggar. Det är beskrivet i de administrativa föreskrifterna och i rambeskrivning hus. Det är inte heller någon färdigprojektering utförd inom övriga entreprenadområden.

Det ansvarar respektive upphandlad entreprenör för med hjälp av konsulter eller personal i egen organisation. De ges därmed möjligheter att utifrån krav i förfrågan utforma en funktion på utförande som uppfyller beställarens krav. Upplägget är gjort för att få entreprenörer att komma med innovativa lösningar utifrån kompetens och erfarenhet.

I en förfrågan som denna är det fullt möjligt att det är någon annan än byggentreprenören som går in och lämnar anbud. Vanligast är dock att det är en byggentreprenör som tar in pris från olika entreprenörer och lämnar in anbud.

Efter att en entreprenör blivit antagen som utförare startar slutprojektering av byggnationen.

Om det här förfarandet är bra för även mindre entreprenörer inom respektive verksamhetsområde är inte klarlagt. Installationsföretag är mer vana att lämna anbud till flera byggare än vad mindre byggare är att paketera ihop ett anbud för en totalentreprenad. Installationsföretagen lämnar oftast in anbud till flera byggare.

Riktigt hur marknaden kring detta fungerar är inget som denna utredning tar upp. En svårighet är dock hur man ska engagera det lokala näringslivet och få dem att lämna anbud på större förfrågningar.

Efter att en byggentreprenör har blivit tilldelad ett projekt handlar den i sin tur upp entreprenörer för de olika verksamhetsområdena vid en totalentreprenad. Viktigt att känna till är att den upphandligen inte omfattas av LOU vid en traditionell totalentreprenad.

EXEMPEL 1

De synpunkter som lämnats på Vansbros förfrågan gällande LSS-boendet var att det inte var helt färdigställda handlingar på utformningen. Det är möjligt att om beställaren valt att ta fram fler handlingar som utformning och konstruktion hade det varit enklare för en mindre entreprenör att lämna anbud. Det innebär att man inte tar till vara den erfarenhet som finns hos entreprenören att komma med tekniska lösningar som förbilligar och förenklar byggnationen. Om det hade tydliggjorts är det möjligt att det hade lämnats in anbud från lokala byggföretag.

En faktor är även när i tid anbuden skickas ut för anbudsräkning. Hur lång tid har anbudslämnare på sig att lämna anbud. Hur ser arbetsmarknaden ut generellt? Är det mycket jobb för alla eller är det konkurrens om de jobb som är ute på räkning?

En slutsats är att ha en dialog med marknaden utifrån vilken nivå en förfrågan ska läggas.

- Totalentreprenad som är väldigt tydligt beskriven och färdigritad.
- Totalentreprenad där funktioner är tydligt beskrivna och rambeskrivningar för respektive entreprenadområde.
- Utförarentreprenader med beskrivning hur det ska utformas i detalj.

Vilken entreprenadform som ska väljas är beroende på marknadens situation och typ av arbete som ska utföras.

För att underlätta för företagen finns digitala mallar för ramavtal och anbud. Kommunen kompletterar med offentliga uppgifter.

Det som kan göras för att underlätta för mindre företag är att genomföra utbildningar där olika scenarier på upphandlingar kan belysas, och vilken hjälp och kompetensstöd som respektive entreprenör behöver. Det kan vara behövligt med denna typ av utbildning för mindre byggföretag och installationsentreprenörer.

De punkter som togs upp på UDD-seminariet var att företagaren ska ha ett genomarbetat underlag för sin organisations uppbyggnad, vilka ledningssystem och policys som behöver finnas vid upphandlingar enligt LOU. Har entreprenören bra information för detta underlättar det vid anbudslämnandet.

Fakta LSS

19 företag från olika branscher har tagit ut handlingar. Det är både lokala företag och företag som har sin verksamhet i övriga Dalarna.

Vissa av företagen som tagit ut egna förfrågningshandlingar har även handlats upp av den byggentreprenör som blev tilldelad entreprenaden.

Ett antal av de företag som nu är underentreprenör åt bygg/totalentreprenören har fått handlingar på annat sätt.

Två anbud har lämnats in för totalentreprenaden.

Ramavtal

Synpunkterna har lämnats vid intervjuer och informationsmöten med entreprenörer som har avtal och som är intresserade av att lämna på nya förfrågningar. Intervjuerna är gjorda innan ny förfrågan skickats ut för att kunna förtydliga och förbättra det förfrågningsunderlag som ska skickas ut.

Golv

» Avtalet delas på 3 entreprenörer rangordnat.
» Spackling och läggning kunde ingå i en förfrågan men inte rivning.
» Standard kunde anges i förfrågan.

Bygg

» Positivt att det är styrt och att Vansbro är utgångspunkt.
» Rangordning i procent är inte så bra. Men det är bra med en entreprenör utvärderad som nummer 1. Lägst pris och klarade avtalsvillkor.
» Samordning arbetsledning ska vara med som en prisparameter.
» Index reglering enligt regelverk.
» Styr pris på material. Ue 10% material 5%.
» Ställning och skylift med mera ska få debiteras om utrustningen kostar mer än 20 000.
» Vad ingår i nuvarande avtal? Bästa miljöval ska väljas.
» Arvode ska betalas för Bas U uppdrag.
» Garantitider och när den går ut ska vara tydligt i avtalet.
» Förenklade administrativa föreskrifter.
» Beställningar och avrop kan utvecklas.
» Utgångsort, vilken ort är det som gäller.
» Utvärderingar av anbud med eventuellt extra tillägg ska ske.
» Tydliga avrop är viktiga.
» Olika priser på lagermaterial och specialmaterial.
» Om möjligt tala om hur stor volym det kan gälla.
» Förhandla om befintligt avtal.
» Information har inte fungerat om vad som är på gång till entreprenörerna.
» Hela avtalet är för stort.

Förslag

Flera av de synpunkter som framkommit för den nya ramavtalsförfrågan som är genomförd har lagts in i förfrågningsunderlaget.

En viktig frågeställning har även varit hur beställaren skulle kunna förenkla anbudslämnandet.

Vansbro kommun har tagit fram en mall där ett antal parametrar ska fyllas i av anbudslämnaren. Det är bland annat timpris, materialpris, prispåslag under- entreprenörer, prispåslag vid Bas U.

När entreprenören fyller i mallen räknas det automatiskt ut vilket slutpris som entreprenören kommer att lämna och som beställaren kommer att utvärdera.

Av de företag som lämnat in anbud har alla utom ett företag fyllt i mallen elektroniskt. Även anbudsformuläret har förenklats så att det inte går att komma vidare om inte rutorna i mallen fylls i. De uppgifter som finns i allmänna databaser, som om entreprenören har skatteskulder och F-skatt, kontrolleras av beställaren.

För två av ramavtalsområdena har förfrågan delas upp i två delar. Ett ramavtalsområde för Dala-Järna och södra delarna av Vansbro och ett område för norra delarna av Vansbro och Äppelbo. Avsikten med detta var att en entreprenör kunde lämna på ett av de geografiska områdena. En entreprenör inom el-området och en entreprenör inom byggområdet har lämnat in för ett geografiskt område. Utfallet i förfrågan blev att samma entreprenör fick bägge avtalen inom både bygg och el. Vid kommande förfrågningar kommer upphandlingarna att förskjutas i tid för att skapa ökad konkurrens då priset på avtal tecknat för ett geografiskt område är känt.

Fakta ramavtal

Ramavtal inom bygg, måleri, el, golv, vatten, ventilation och sanitet.

22 företag har tagit ut förfrågningsunderlaget.

14 anbud har lämnats in. Några företag har lämnat in på flera verksamhetsområden.

Inom något verksamhetsområde har det kommit in endast ett eller två anbud. Trots att det har varit fler företag som tagit ut handlingar och är verksamma inom verksamhetsområdet.

Nästan alla företagen som har blivit tilldelade avtal har lokal förankring.

Det är flera mindre lokala företag som tagit ut förfrågningsunderlaget men som inte har lämnat något anbud.

Byggare Äppelbo, Vansbro

– Kommunens information kring ramavtal har fungerat bra, och jag tycker att vi har kunnat genomföra bra möten med kommunens representanter. Vi har varit med tidigare och vi vet förutsättningarna. Vid något tillfälle har vi företagare i Vansbro talat om att gå samman och satsa på större byggprojekt. Men det har alltid fallit på att vi har fullt upp.

Det säger Alf Brandt i Äppelbo Bygg som håller igång sju anställda i sin firma. I skrivande stund har man ramavtal med kommunen. Ett avtal som fungerat bra i fyra år och som förhoppningsvis får en förlängning då kommunen upphandlar på nytt. Jobben för kommunen är i första hand reparationer och underhåll. Men företaget står och faller inte med ramavtalet.

– Att vara med och fajtas om större byggprojekt i kommunen känns för stort för oss. Vi blir uppbundna under en lång tid samtidigt som vi måste släppa våra andra kunder. Det är en risk som inte lockar.

Målare, Vansbro

– Informationsträffarna med kommunen och Länsstyrelsen är positiva. Det är alltid trevligt att som småföretagare lära sig nytt. Men min känsla är att det är väldigt mycket byråkrati, och det hinner man inte med om man samtidigt ska sköta ett företag.

Det säger Patrik Forsell från Forsells måleri. Patrik har jobbat 30 år i kommunen och företagets kunder har hittills inte efterlyst certifieringar eller olika typer av dokumentation. Färgen hamnar på väggarna, kvaliteten är hög och kunderna är nöjda och återkommande.

– Just nu känns det som att det inte är aktuellt att vara med i ett större nybygge i kommunen. Det är för stort och en affär för större företag. Om reglerna är enklare och skulle vi eventuellt kunna vara med. Och andra sidan kan vi inte riskera att mista uppdragen med våra nuvarande kunder.

Byggare, Vansbro

– Vi var mycket intresserade av kommunens nya LSS-boende. Byggjobb på mellan fem och tio miljoner är optimalt för oss. Men anbudsunderlaget var inte tillräckligt komplett för att vi skulle kunna räkna på uppdraget. Vi hade tvingats ta in konsulter för att komplettera ritningarna och den extra kostnaden vågade jag inte ta.

Det säger Bo Becker från BPR, som är ett av Vansbro kommuns största byggföretag med 27 anställda. BPR har verksamhet inom bygg, rör och plåt. Bo ser flera fördelar för hela kommunen när större byggjobb går till lokala företag.

– Vid större arbeten tar vi hjälp av andra lokala företag för att smidigt kunna genomföra uppdragen. Ett större uppdrag ger ringar på vattnet.

Här pågårarbetet med att prioritera områden för funktionsprogrammet.

Hur har ni tänkt här då? För att förtydliga och exemplifiera får ett antal leverantörer chans att visa upp sig i Vansbromoedellen. Modeller av badrum byggdes upp för att åskådliggöra olika lösningar.

Aha, så här blir det! Med hjälp av teknik (VR, virtuell värld) kommer personalen i Vansbro att få testa olika alternativ. Lokaler och inredning finns i betraktarens ögon men inte i verkligheten. Målsättningen är att det blir så vid byggnationen av ett nytt vård och omsorgsboende.

Bygga nytt eller renovera Söderåsens äldreboende

Söderåsen är ett äldreboende i Vansbro kommun. Boendet med ett 40-tal platser är i behov av renovering. Alternativet till renovering är att bygga nytt. Vad tycker personalen? Vad vill man förmedla till framtida byggherrar, oavsett om det är fråga om nybygge eller renovering.

Hösten 2016 informerades personalen och Vansbrometoden infördes. Därefter bildade personalen inom äldreomsorgen tre arbetsgrupper. Respektive grupp fick två-tre områden att diskutera. Förutom möten inom de tre olika grupperna har man varit på studiebesök och även engagerat de råd som finns för boende och anhöriga.

Det har tidigare inte tagits fram några funktionsbeskrivningar eller funktionsanalyser för hur byggnationen ska genomföras.

Fokusområden funktionsprogram

Grupperna har diskuterat följande områden:

- Värdegrund och värdeideologi
- Kök, matsal och måltiden
- Gemensamhetsutrymmen för social samvaro
- Boende miljö och badrum
- Vårdhygien sopor, tvätt, förrådshantering
- Utemiljö
- Teknik
- Personalutrymmen
- Miljö färg och möbler
- Samverkan transporter, städning, mathantering

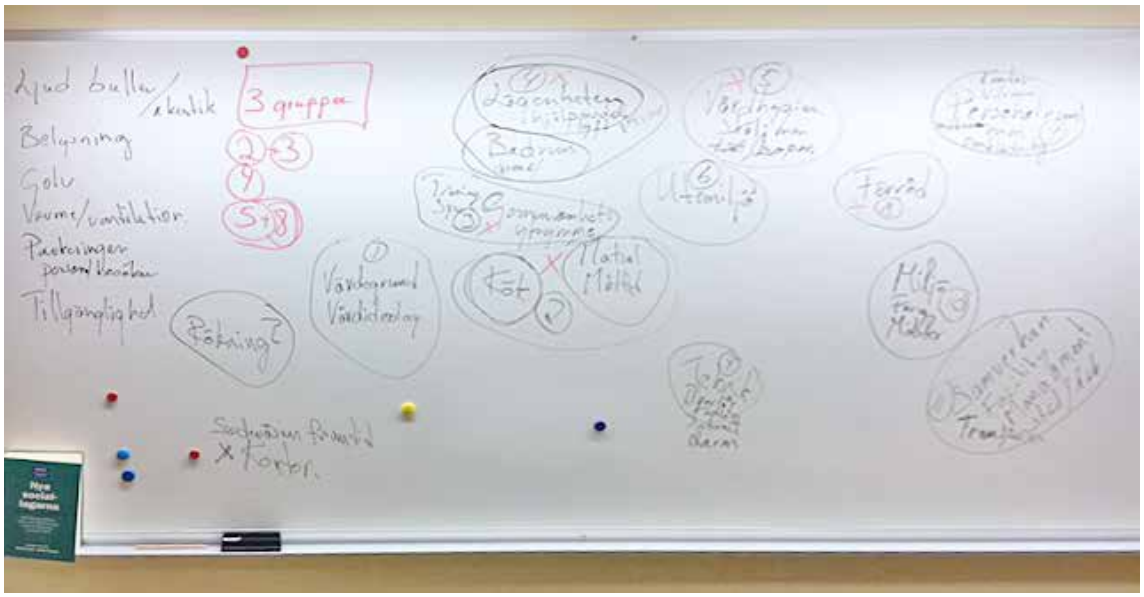

Vansbrometoden drog igång med ett möte där alla idéer och synpunkter hamnade på stortavla. Utifrån mötet gick sedan arbetet vidare och ett antal fokusområden identifierades.

Chef för äldreomsorgen

– Vi har jobbat med Vansbrometoden sedan hösten 2016 och är nöjda med hur vår personal får komma till tals. En lärdom är att hålla tempot uppe. Det måste finnas en kontinuitet, risken är annars att deltagare tröttnar och tappar intresset.

Det säger Yvonne Danielsson som är chef för äldreomsorgen, socialt stöd och omsorg i Vansbro kommun. Yvonne är chef för cirka 25 personer och har äldreboende och hemtjänst inom sina domäner.

När Vansbrometoden sjösattes bildade Yvonne och enhetscheferna för särskilt boende, Bäckaskog och Söderåsen, tre grupper med personal. Respektive grupp fick ett par funktionsområden att diskutera under work shops och under studiebesök.

– I Vansbrometoden är det betydligt fler personal än chefer som får vara med, tycka till och lämna synpunkter. Det är positivt. Önskvärt vore att vårt arbete och politikens arbete låg i fas.

Enhetschef för Söderåsen

– Vi startade med att sätta upp blädderblock på våra våningar och expeditioner för att ge personalen möjlighet att tycka till och bli delaktiga. Gensvaret var mycket gott och utifrån synpunkterna kunde vi gå vidare. Blädderblocken gav ett antal områden. Arbetsgrupper bildades med representanter från våra äldreboenden. Där de olika områdena har diskuterats och arbetat fram ett material. Som i sin tur har förmedlats till övrig personal.

– Vansbrometoden har fått oss att delvis tänka i nya banor. Vi gjorde en enkel undersökning och kom fram till att kring uppgifter i form att transportera sopor och tvätt tar tid från verksamheten. Totalt för fem enheter under en vecka upptäckte vi att 28 timmar används till det vi kallar transportarbete. Det skulle vara bra om vi hade ett smart rörsystem för tvätt/sopor som kan ge oss mer tid för våra boende.

Det säger Eva Skafte som är enhetschef för Söderåsen i Vansbro kommun. Ett boende för personer med demens sjukdom. Boendet har 42 boendeplatser och 60 personal. Äldreboendet är i stort behov av att renoveras, utifrån boendes perspektiv och personalens arbetsmiljö. Det är viktigt att personalen är och blir delaktiga vid en förändringsprocess för ett bra resultat.

Undersköterska på Söderåsen

– I min grupp har vi diskuterat värdegrund och boenderum. För mig är det premiär att delta i diskussionsgrupper av den här modellen. Jag tycker att det är jättebra att vi som arbetar i verkligheten och direkt med våra boende får vara med och tycka till.

Det säger Anna Isaksson som är undersköterska på äldreboendet Söderåsen. Anna har nio boende på sin avdelning som ligger på första våningsplanet. Samtliga nio boende är dementa vilket ställer tuffa krav på personalen och inte minst lokalerna.

Tre eller fyra gånger har Annas grupp träffats för ”brainstorming”. Gruppen har även varit på studiebesök i Karlstad.

– Vi har pratat om både högt och lågt, men mycket handlar om väldigt självklara saker. Till exempel hur vi kan underlätta för våra boende att hitta till toaletten och varför man inte har höj- och sänkbar inredning i badrummen. Och hur tänker man med fönstrens placering – det kan faktiskt vara trevligt att se naturen även när man är sängliggande!

Sjuksköterska på Söderåsen

– Vi som arbetar i verksamheten får en möjlighet att diskutera framåt och får en chans att påverka. Det är jätteroligt. Våra grupparbeten har resulterat i en ganska lång önskelista, där vi konkret talar om vad som krävs i ett modernt äldreboende.

Det säger Stina Birgersson som är sjuksköterska på Söderåsen. Stina är en av tre sjuksköterskor och har sin expedition på det övre planet. För Stina som är ganska ung i yrkeslivet är det arbetssätt som Vansbrometoden erbjuder en ny erfarenhet. Men hon är enbart positiv.

– I min grupp har vi fokuserat på själva boendet med badrum, kök och vardagsrum. Ett enkelt men viktigt exempel som jag kan ge är att vi diskuterat vilken typ av dörr som är lämpligast. Skjutdörrar är kanske inte alla gånger så bra om den boende har en demenssjukdom och van sedan barnsben med vanliga dörrar. Dörrar finns med andra ord med på vår önskelista!

Kommunala pensionärs- och handikapprådet

– Det är bra att man som i Vansbrometoden arbetar med våra frågor. Generellt kan jag tycka att vi får vara med för sällan och får information för sent från kommunen. Vi är nästa generation gäster på Vansbros olika boenden och rimligen bör våra synpunkter vara värdefulla.

Det säger Lars Forsberg som är ordförande i PRO:s samorganisation i Vansbro kommun. Fyra gånger per år möts rådet och företrädare för högsta ledningen i Vansbro kommun. Under mötena kommer rådet gärna med idéer, men rådet ser väldigt sällan några konkreta resultat, menar Lars Forsberg.

– Tanken och ansatsen med Vansbrometoden är god. Ju fler krafter som arbetar med våra frågor desto bättre är det. Jag vet att personalen till exempel har tagit fram en funktionsbeskrivning. Men som sagt, vi efterlyser en tätare och snabbare dialog från ledningen i kommunen.

Vansbro kommuns hela fastighets bestånd är numera kartlagt och samlat i ett dokument. Kartläggningen visar bland annat energiförbrukning och behov av renoveringar.

Deltagarna i arbetsgrupper och politiker var bland annat i Karlstad på studiebesök.

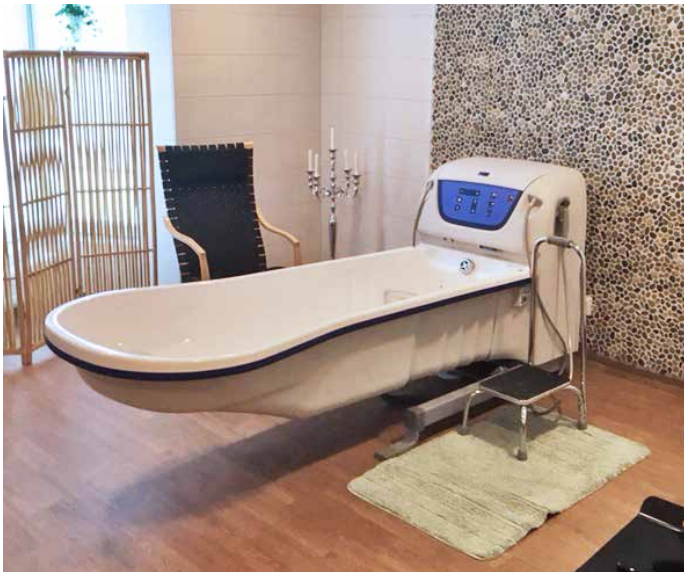

Deltagarna som arbetat med funktionsprogrammet har studerat olika lösningar för bad och toalett. Bilden är från studiebesöket i Karlstad.

Intresset var stort när Länsstyrelsen och kommunen bjöd in till seminarium om upphandling.

Det finns många olika typer av lösningar för badrum. Det gäller att som beställare vara tydlig med vad man vill uppnå. I arbetet med Vansbrometoden besöktes Vansbro av flera leverantörer av badrum som presenterade sina lösningar.

Oktober 2017

Vansbro kommun

Norra Allégatan 30, 780 50 Vansbro

Tel 0281-750 00, Fax 0281-750 30
vansbro.kommun@vansbro.se

www.vansbro.se